Trekvogels vs. storm Amy

Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 4 oktober 2025

Gert Ottens

Inhoud:

	pag.
Inleiding	3
1. De Euro Birdwatch van 2025	4
1.1 BirdLife International	4
1.2 Trektellen.nl	5
2. Methodiek en opzet van de Euro Birdwatch	5
3. De voorbereidingen	6
4. Deelnemende vogelwerkgroepen en telgroepen	7
5. Achter de schermen	7
6. De trek	9
6.1 Het weer	9
6.2 Samenvatting getelde aantallen	10
6.3 Aanvoer uit het noorden en oosten?	11
6.4 De Top 10 van 2025 nader bekeken	11
6.5 Opvallende waarnemingen	16
6.6 Europese resultaten	17
7. Persaandacht	17
8. Bronnen	18
Dankwoord	20
Bijlage 1: totalen per soort	21

Omslag: Stilte na de storm? Telpost Engbertdijksvenen (foto: Tom Kruissink).

Inleiding

In het weekend van 4 en 5 oktober 2025 vond voor de 33e keer een Euro Birdwatch plaats. Dit evenement wordt georganiseerd door BirdLife International en heeft o.a. als doel aandacht en draagvlak te creëren voor de bescherming van trekvogels. Het was de 30e keer dat (Vogelbescherming) Nederland hieraan meedeed, op zaterdag 4 oktober. Daarnaast waren tevens in 33 andere Europese landen vele duizenden vogelaars en andere belangstellenden actief om zoveel mogelijk (trek)vogels te tellen (gecoördineerd door de Slowaakse BirdLife-partner SOS). De Nederlandse activiteiten tijdens dat weekend zullen in dit verslag worden beschreven, alsmede een korte samenvatting van de Euro Birdwatch in overig Europa.

De omstandigheden voor vogeltrek waren deze keer minder goed in Nederland. In totaal werden 52.417 vogels genoteerd, verdeeld over 174 soorten. Voor deze tellingen waren enkele honderden tellers op 85 telposten verantwoordelijk. Genoemde aantallen waren duidelijk lager dan voorgaande jaren. Dit was een direct gevolg van storm Amy. De krachtige wind, vaak vergezeld door regen, hield veel vogelaars – vooral in het binnenland – helaas binnen. Maar diezelfde storm zorgde langs de kust juist weer voor bovengemiddeld veel zeevogels, dus het was zeker geen verloren dag.

Over mediabelangstelling, en dan vooral van de regionale pers, hadden we deze keer weer niet te klagen. Een belangrijk doel van deze Euro Birdwatch is namelijk ook om het fenomeen vogeltrek onder de aandacht te brengen, en dat is goed gelukt (ook weer met dank aan Amy). Daarnaast is het natuurlijk vooral een leuk evenement dat de Nederlandse vogelwerkgroepen, Vogelbescherming Nederland, de Europese BirdLife-partners en vogelaars (tot ver over de grenzen) verbindt door op dezelfde dag met vogels en vogeltrek bezig te zijn.

In dit verslag zijn weer een aantal leuke foto’s afgedrukt die we van deelnemers mochten ontvangen, waarvoor natuurlijk dank! Ik hoop dat dit verslag een goede weergave is van de Euro Birdwatch 2025, zoals de tellers deze hebben beleefd.

Gert Ottens
Vogelbescherming Nederland

Zeist, juli 2026

1. De Euro Birdwatch van 2025

Vanaf 1993 organiseert BirdLife International jaarlijks een Euro Birdwatch. In Nederland werd bovendien al in 1989 een landelijke (trek)vogeltelling georganiseerd, een soort Birdwatch *avant la lettre* dus. De editie van 2025 was daarmee dus de 33e Euro Birdwatch, maar omdat we in Nederland in het verleden niet jaarlijks meededen was het voor ons de 30e keer (zie tabel 1 en hoofdstuk 7).

Doel van het evenement is Europawijd aandacht te schenken aan vogels en hun leefgebieden. Hierdoor ontstaat hopelijk meer draagvlak voor beschermingsactiviteiten in de verschillende deelnemende landen, doordat vogels en hun bescherming weer eens voor het voetlicht worden gebracht. Ook kan dit evenement ertoe bijdragen dat meer mensen geïnteresseerd raken in vogels. In Nederland wordt dit evenement vanouds georganiseerd door Vogelbescherming Nederland. In 2025 was de Europese coördinatie zoals wel vaker in handen van SOS, BirdLife in Slowakije.

Daarnaast is de Euro Birdwatch voor Vogelbescherming Nederland een uitstekende gelegenheid om het belang van Nederland voor trekvogels nog eens onder de aandacht te brengen in de pers.

1.1 BirdLife International

BirdLife International is een wereldwijd netwerk van nationale vogel- en natuurbeschermingsorganisaties en werd opgericht in 1994. BirdLife International richt zich op de bescherming van vogels, hun leefgebieden en daarmee op het behoud van de biodiversiteit op aarde. Zij werkt daarbij samen met lokale organisaties waarbij duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen leidraad is. Deze nationale Partners vormen de kern van het BirdLife netwerk. Het gezamenlijke werk van de Partners wordt gecoördineerd door een Secretariaat in Groot-Brittannië en regionale kantoren in Europa, Amerika, het Pacifisch Gebied, Afrika, Azië en het Midden-Oosten.

Noodzaak tot samenwerken

Veel vogels zijn trekvogels. Zij verblijven maar een deel van het jaar in ons land. Het beschermen van deze vogels in Nederland is minder effectief als zij buiten ons land worden bedreigd. Bovendien wordt er steeds meer internationale en Europese wet- en regelgeving opgesteld. Ook heeft ieder land de verplichting het behoud van de wereldwijde biodiversiteit serieus te nemen. BirdLife International biedt hiervoor een goed platform. BirdLife's wereldwijde netwerk van Partners - en via hen van vrijwilligers en lokale groepen - spelen een grote rol bij een veelheid aan beschermingsactiviteiten.

Met uitsterven bedreigd

Van de ca. 11.000 vogelsoorten op aarde wordt er één-op-de-acht met uitsterven bedreigd. Daarnaast gaan er nog eens 5.000 soorten beduidend in aantal achteruit. Alarmerende cijfers die vragen om een strategische aanpak. Deze bedreigde vogelsoorten vormen mede de leidraad voor de prioriteiten in het werk van BirdLife International en haar Partners: voor de met uitsterven bedreigde vogelsoorten, die snel hulp behoeven, vormen speciale actieplannen de basis. Voor de overige soorten, waarvoor nog tijd is voor een meer geïntegreerde aanpak, word geprobeerd de belangrijkste leefgebieden beter te beschermen. Tevens word geprobeerd soorten die het nu nog goed doen, niet in de gevarenzone terecht te laten komen.

1.2. Trektellen.nl

Met dank aan de telposten aangesloten bij deze uitstekende website mochten we in 2025 weer meerdere telposten begroeten die hun tellingen aan ons toevertrouwen, al bleef het aantal door de weersomstandigheden wat achter bij voorgaande edities. Daarnaast beschikken veel van de Vogelwerkgroepen die al jaren meedoen aan de Birdwatch inmiddels ook zelf over een trektellen.nl-telpost. Dit verslag is dan ook vooral het resultaat van deze kruisbestuiving.

Bij de Vogelgroep Oirschot bleek het windscherm het toch niet van Amy te winnen. Foto: Rinus Sterken.

2. Methodiek en opzet van de Euro Birdwatch

De opzet was in 2025 vergelijkbaar met de jaargangen 2004-08 & 2010-24: dat wil zeggen dat de deelnemende vogelwerkgroepen vrij waren om te tellen wat, waar en voor hoelang ze wilden. De tellingen lagen zoals gebruikelijk verspreid over het land. In de uitvoering gaat het vooral om trektellingen, waarbij ook pleisterende vogels meestal worden meegenomen. De nadruk ligt echter wel sterk op het tellen van *trek*vogels.

Met andere woorden: de Euro Birdwatch is een vrij laagdrempelig evenement, waar iedere Vogelwerkgroep, telgroep of vogelaar aan mee kan doen. En dat is meteen ook één van de doelen van de Euro Birdwatch: een gebeuren organiseren waaraan vele vogel,- en/of natuurliefhebbers aan deel kunnen nemen, en genieten van de vogeltrek.

Pleisterende vogels die worden geteld dienen overigens als zodanig te worden ingevoerd. Het is namelijk wel belangrijk om onderscheid te maken tussen trekkende en pleisterende vogels. Probeer dus - ook als de focus op het tellen van pleisterende vogels ligt – de trekvogels mee te nemen en in te voeren. Een goed voorbeeld waar dit van belang is, is de Spreeuw. Die kunnen in grote aantallen rondhangen bij slaapplaatsen en dit kan zijn uitwerking hebben op de getelde aantallen daadwerkelijk trekkende Spreeuwen (zie ook paragraaf 6.4.).

Hoop, creativiteit en goede zin op telpost De Waverhoek. Foto: Donny Dolman.

Doordat niet alle tellers op dezelfde manier hebben geteld (maar de meeste wel) zijn de ‘analyses’ in dit verslag niet altijd wetenschappelijk verantwoord, het is tenslotte een momentopname, geven het evenement en dit verslag toch een aardig beeld van het fenomeen ‘vogeltrek’ op een gemiddelde herfstdag begin oktober in Nederland. Ook hebben we nu een behoorlijke reeks aan tellingen, wat het leuk en interessant maakt om vergelijkingen te maken.

3. De voorbereidingen

In mei 2025 kregen alle vogelwerkgroepen een eerste aankondigingsmail, in september gevolgd door een herinnering. Vanaf dat moment werd in de periode tot aan de Euro Birdwatch een aantal updates uitgebracht onder de deelnemende werkgroepen en telposten waarin iedereen op de hoogte werd gebracht van de voorbereidingen, met een laatste update en de voorlopige aantallen meteen na de Birdwatch.

Op de dag van de Birdwatch in Nederland verschenen op de website en sociale media van Vogelbescherming regelmatig updates van de getelde aantallen en de leukste foto's en waarnemingen.

4. Deelnemende vogelwerkgroepen en telgroepen

Deze editie waren 85 telposten bemand, meest vaste telposten van trektellen.nl., maar ook telposten die speciaal voor de Birdwatch werden opgericht. Dat zijn er beduidend minder dan we de afgelopen jaren gewend waren, met dank aan storm Amy (zie ook verderop). Resp. figuur 1 en het Dankwoord geven de ligging, en een complete lijst van de telposten weer.

Indrukwekkende luchten boven telpost Engbertsdijksvenen. Foto: Tom Kruisink.

5. Achter de schermen

Net als in 2014-24 hadden alle telposten toegang tot www.trektellen.nl zodat de aantallen getelde vogels daar – ook direct in het veld d.m.v. een speciale app – ingevoerd konden worden. Overigens was er ook deze keer een zogenaamde 'app-groep' waarin de vele telposten elkaar (en Vogelbescherming) regelmatig op de hoogte hielden van leuke waarnemingen en andere nieuwtjes. Daardoor voelde het toch alsof we er in Zeist zelf een beetje bij waren.

Leuk is ook om te vermelden dat op aantal telposten open waren gesteld voor het publiek. Om de toeloop in goede banen te leiden, ging dat met aanmelding via www.vogelbescherming.nl/excursies. Op die telposten kwamen daadwerkelijk mensen langs – voor zover zij het weer durfden te trotseren – en het was zowel voor de tellers als de bezoekers een bijzondere ervaring. In 2026 zullen we dit weer zo organiseren, voor wie dat wil.

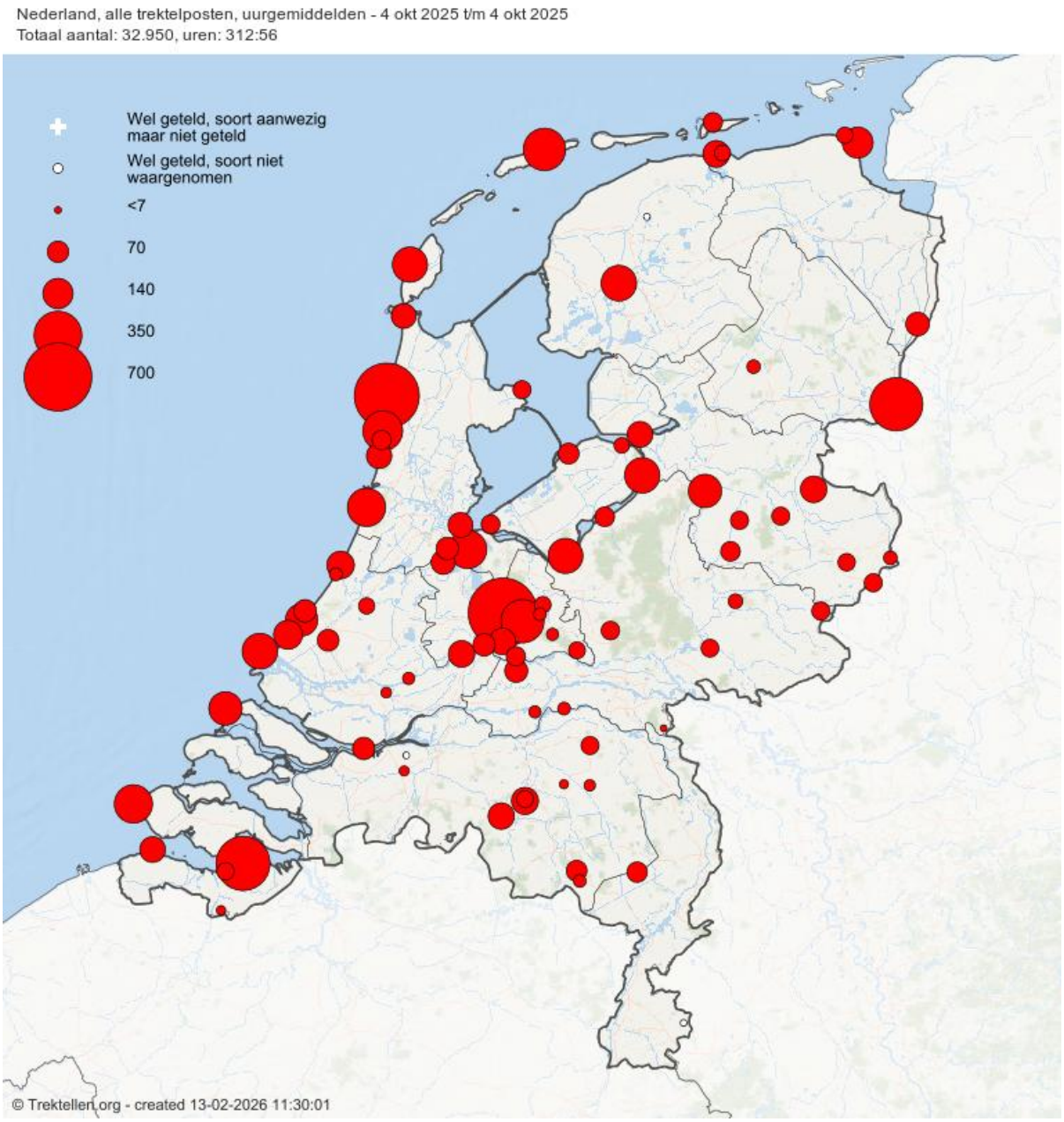

Fig. 1. Ligging van de deelnemende telposten, met gemiddelde aantallen trekvogels per uur/per telpost.

6. De trek

Bij de Euro Birdwatch gaat het natuurlijk ook om de getelde aantallen vogels en soorten, en die zijn o.a. een functie van weer en wind, dus hierbij een samenvatting van de trek die dag, zoals we deze van de telposten hebben doorgekregen.

6.1 Het weer

De EuroBirdwatch staat of valt dus met het weer. En deze keer waren de omstandigheden behoorlijk uitdagend te noemen. Dat was een direct gevolg van storm Amy die over West-Europa raasde. De krachtige wind, vaak vergezeld van regen, hield veel vogelaars – vooral in het binnenland – binnen. Bovendien laten ervaringen uit voorgaande jaren zien dat vogels onder zulke omstandigheden hun trek liever uitstellen. De ‘bezetting’ van de telposten was daarom – en begrijpelijkerwijs – minder uitgebreid dan we de laatste jaren gewend zijn.

Kraanvogels over telpost Bargerveen. Foto: Erik Bloeming.

6.2 Samenvatting getelde aantallen

In totaal werden in Nederland 52.417 vogels vastgesteld op 4 oktober 2025, verdeeld over 174 soorten (zie ook Bijlage 1). Wat de aantallen vogels en het aantal vogels per telpost betreft was het daarmee de minst goede editie in de reeks. Niet dat zo'n waardeeloordeel er echt toe doet, want de verschillen zijn groot – ook van jaar op jaar. Voor een vergelijking met de resultaten van eerdere jaargangen van de Euro Birdwatch, voor zover we die weten, zie tabel 1:

	Totaal	Aantal soorten	Aantal telposten	Gem. aantal vogels per telpost
2025	52.417	174	85	617
2024	389.360	206	164	2.374
2023	525.742	214	160	3.286
2022	282.211	199	143	1.974
2021	961.903	210	170	5.658
2020	729.617	204	170	4.292
2019	817.402	209	164	4.984
2018	1.373.868	207	168	8.178
2017	246.189	199	144	1.710
2016	552.455	199	158	3.497
2015	316.383	190	162	1.953
2014	1.425.405	208	165	8.639
2013	378.336	204	169	2.239
2012	373.690	189	157	2.650
2011	351.094	210	180	1.952
2010	311.731	191	150	2.078
2009	161.535	184	120	1.346
2008	663.550	215	183	3.626
2007	474.581	208	150	3.164
2006	334.505	193	150	2.230
2005	355.836	201	125	2.847
2004	521.072	209	110	4.437
2003	189.955	166	70	2.714
2001	152.592	143	65	2.348
1999	91.249	132	70	1.304
1998	210.000	196	80	2.625
1997	500.000	201	75	6.667
1996	624.723	202	139	4.494
1993	3.661.747	241	458	6.240
1989	504.359	212	183	2.756

Tabel 1. Samenvattende aantallen van de afgelopen Birdwatch-evenementen (voor zover bekend).

De Birdwatch-edities van de laatste decennia (vanaf 2004, excl. 2009) zijn wat telwijze betreft onderling goed te vergelijken (zie ook Ottens 2005). In al deze jaargangen werden namelijk vooral trekkende als ook pleisterende vogels geteld.

Het ‘eeuwige’ totaal van de getelde aantallen vogels staat nu op 17.550.133. Gemiddeld is dat 585.004 vogels per jaar. Het totale aantal soorten dat door de jaren heen in Nederland is vastgesteld tijdens de Euro Birdwatch is naar schatting iets meer dan 300 soorten (incl. exoten en ‘escapes’).

Overigens geeft ook figuur 1 (pag. 8) een goed beeld van de trek die dag. Weergegeven zijn daar de gemiddelde aantallen trekvogels per uur, per telpost. Een sterk wisselend beeld dus.

6.3 Aanvoer uit het noorden en oosten?

Een andere factor van belang voor de aantallen trekvogels die tijdens de Birdwatch in Nederland worden geteld, is de ‘aanvoer’ vanuit het noorden en oosten van Europa. Traditioneel kijken we daarbij naar de befaamde telposten bij het Zuid-Zweedse Falsterbo – en in minder mate naar Duitsland en Polen - om te kijken naar wat er aan trekvogels is te verwachten tijdens de Euro Birdwatch, vooral omdat daar al sinds jaar en dag fanatiek wordt geteld en dagelijks online wordt gerapporteerd.

Zo vlogen er de week voorafgaand aan de Birdwatch best veel vogels langs Falsterbo, vooral heel veel Vinken. Maar storm Amy deed een flink deel van deze vogels toch reis hun uitstellen. Al vloog de Vink bij ons dus ook relatief vrij goed.

6.4 De Top Tien van 2025 nader bekeken

Onderstaande figuur geeft de Top Tien van de meest getelde soorten in 2025 weer:

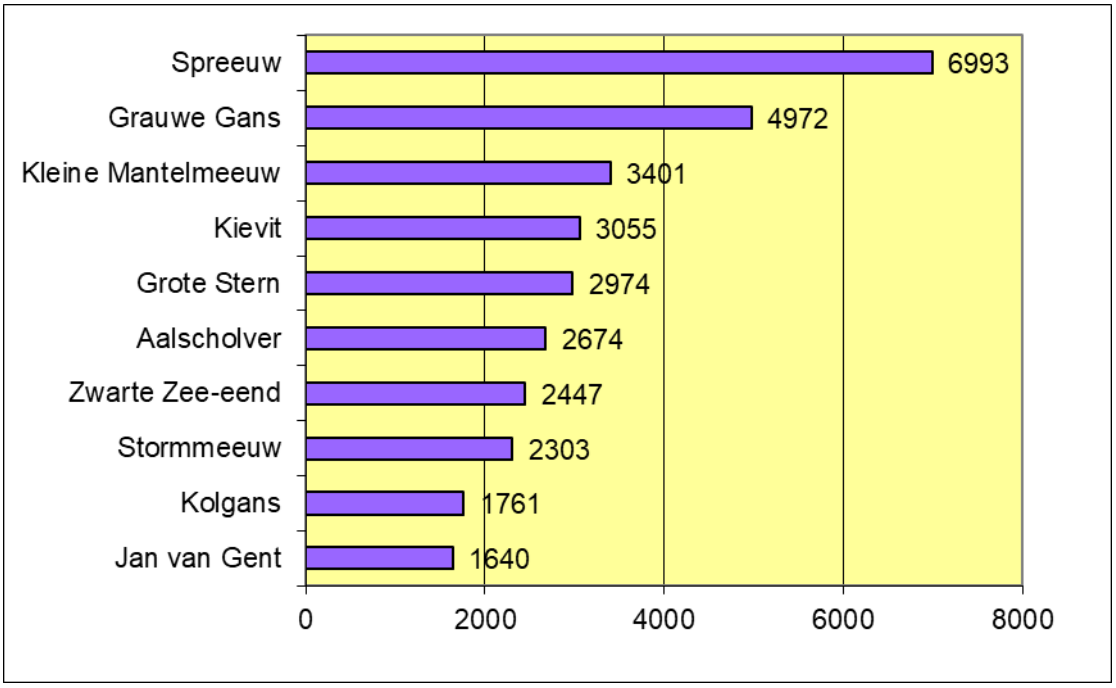

Fig. 2. Top Tien van de meest getelde soorten tijdens de Euro Birdwatch 2025.

Bovenstaande figuur is echter gebaseerd op de doortrekkende vogels *én* de getelde pleisteraars (= alle getelde vogels). Wanneer we kijken naar alleen de vogels die als trekkers werden doorgegeven (zie fig. 3) dan vinden er ten opzichte van figuur 2 toch wat verschuivingen plaats in de Top Tien - en daarbuiten.

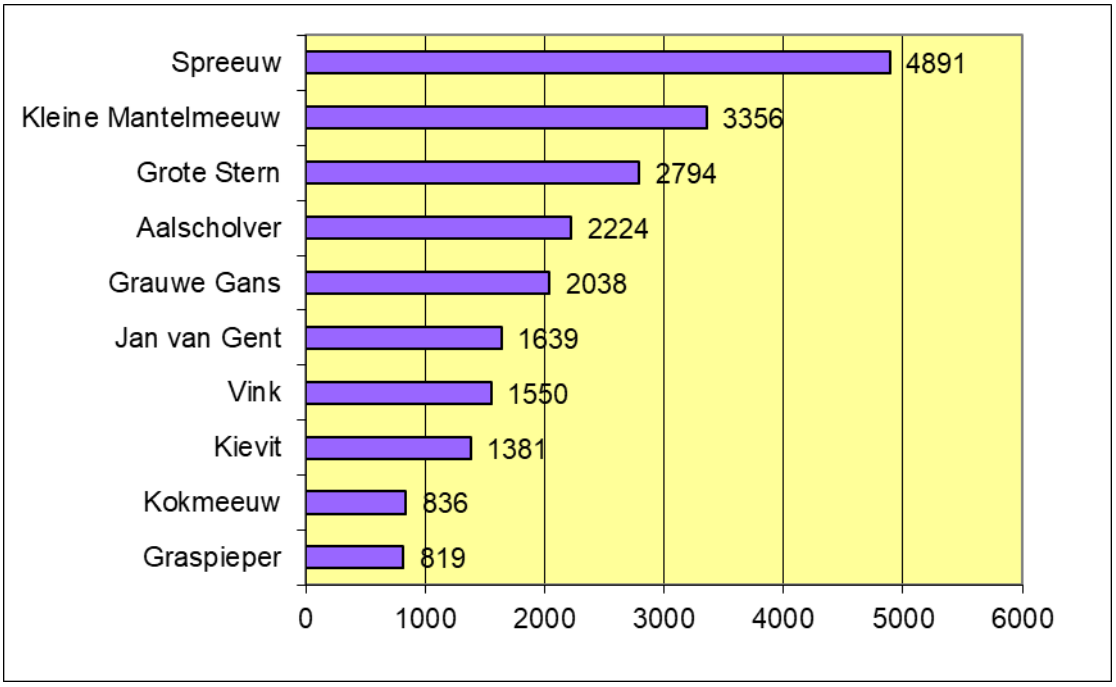

Fig. 3. Top Tien van de meest getelde *trekkende* soorten tijdens de Euro Birdwatch 2025.

Hieronder volgt de gebruikelijke uitwerking van de Euro Birdwatch-Top Tien per soort, uitgesplitst naar trekkende en pleisterende vogels, met tussen haakjes de notering van deze soort tijdens de voorgaande jaargang:

1 Spreeuw (1) 6.993

Trek

Met een diepterecord toch (weer) de meest getelde soort worden: het overkwam de spreeuw in 2025. En dan nog wel als enige zangvogel, iets wat maar zelden voorkomt. Het aantal trekkende exemplaren (4.891) lijkt echter aan te geven dat toch relatief 'veel' Spreeuwen daadwerkelijk *on the move* waren. Overigens zijn we met deze totalen door de 4 miljoen getelde Spreeuwen heen gebroken, over 30 jaar.

Toptelposten in 2025 waren Jacobssteeg (bij De Bilt) met 691 exemplaren in 1:59 uur tijd, 't Hellegat (Zeeuws-Vlaanderen; 530 in 1:30 uur) en Houten-Zuid (398 in 5:52 uur). Sowieso was het opvallend dat ze vooral in het binnenland nog redelijk vlogen, met een concentratie rond Utrecht. De omstandigheden noopten blijkbaar tot ander gedrag.

T.p.

Blijven dus 2.201 pleisterende Spreeuwen over. En ook hiervoor waren vooral een aantal binnenlandse telposten verantwoordelijk. Eurobirdwatch-telpost Delta Schuitenbeek telde er 167, telpost Kristalbad (bij Hengelo) mocht er 500 noteren, en Eurobirdwatch - Vogelwacht Trynwâlden stal de show met 1.314 Spreeuwen.

2 Grauwe Gans (4) 4.972

Trek

Puur als doortrekker werden dit keer 2.038 exemplaren genoteerd. Het waren dan ook niet de ideale omstandigheden voor grote verplaatsingen binnen of naar Nederland.

De meeste Grauwe Ganzen tijdens de Birdwatch werden genoteerd vanaf telpost Jacobssteeg (718 in 1:59 uur), gevolgd door Jac. P. Thijsse Toren (Hilvarenbeek) met 366 in 6:00 uur en telpost Vreeswijk (Nieuwegein) waar men er 226 noteerde.

T.p.

Als pleisteraars werden dus nog 2.943 Grauwe Ganzen vastgesteld, waarvan de meeste bij Eurobirdwatch-telpost Vogelwacht Trynwâlden, alwaar er 1.694 rondvlogen/liepen, telpost Waverhoek (500) en telpost Margarethapolder (Terneuzen) met 350 Grauwe Ganzen.

3 Kleine Mantelmeeuw (20) 3.402

Trek

Dit is de hoogst geplaatste soort die zijn/haar notering waarschijnlijk voor een belangrijk deel te danken heeft aan storm Amy. Pas twee keer eerder figureerde deze soort in de Top Tien: in 2006 (toen zelfs met een 2e plek) en in 2022 (6e). In 2006 geleden ging het daarbij om 6.874 Kleine Mantelmeeuwen. Maar in 2022 werden er liefst 22.346 als trekkers opgeschreven, nog steeds het *all time* Birdwatch-record.

Toptelposten op 4 oktober 2025 waren (ze worden vaker genoemd in dit verslag): Camperduin, met 797 exemplaren in 4:00 uur tijd, Egmond aan Zee (484 in 5:00 uur) en Westkapelle met 449 Kleine Mantelmeeuwen tijdens een telling van (maar liefst) 10:30 uur.

T.p.

Het aandeel pleisterende Kleine Mantelmeeuwen dat op trektellen.nl werd ingevoerd is verder nagenoeg verwaarloosbaar (zegge en schrijve 45).

4 Kievit (12) 3.055

Trek

Bij zo'n 1.381 van de getelde vogels (ca. 30% van het totaal) ging het echt om trekkende vogels. 21 telposten werden verblijd met langsvliegende Kieviten waarbij de grootste aantallen werden waargenomen op uiteenlopende plekken in het binnenland. Waarschijnlijk ging het dus vooral om lokale verplaatsingen. Daar waren overigens geen grote aantallen bij betrokken, getuige de maximale waarnemingen van telpost Aetsveldsche polder (bij Nigtevecht) met 542 vogels in 5:15 uur, telpost Wierdense Veld (Twente; 109 in 5:10 uur) en Eurobirdwatch-telpost De Putberg (Zuid-Limburg; 96 in 7:00 uur). Elf telposten telden meer dan 50 langstrekkers.

T.p.

Bij het merendeel van de getelde Kieviten ging het dus om pleisterende vogels. Dat was in eerdere edities van de Birdwatch soms wel anders, en zijn de trekkers in de meerderheid, waardoor de soort regelmatig een plekje in de Top Tien weet te bemachtigen. Het ging deze keer dus om 1.647 vogels die als ter plaatse zijn

gemeld. De bulk hiervan vloog of liep rond bij Eurobirdwatch-telpost Vogelwacht Trynwâlden (1.065).

5 Grote Stern (30) 2.974

Trek en t.p.

Alle Grote Sterns die tijdens de Euro Birdwatch van 2025 aan de app van trektellen.nl werden toevertrouwd betroffen vogels die ook echt op trek waren, daarbij 'geholpen' door storm Amy. Het zal dan ook niet verbazen dat het totaal van 5 oktober 2025 een nieuw record is voor deze soort. Alleen de aantallen van 30 september 2023 komen in de buurt. Er werden toen 2.481 Grote Sterns geteld, tijdens een dag die verder ook goed was voor verschillende zeevogels (en dat bij ZW 3-4; Ottens 2024).

Toptelpost in 2025 was Westkapelle. Daar werden 1.514 Grote Sterns opgeschreven in 10:30 uur tijd. Op gepaste afstand volgden telpost Vuurtoren Ouddorp met 397 exemplaren (in 5:00 uur) en telpost Scheveningen (167 vogels in 7:06 uur). Om één en ander in perspectief te plaatsen, de Euro Birdwatch van 2025 behoort tot de drie hoogste oktober-dagrecords van Nederland. Die zijn alle (ook) in handen van telpost Westkapelle: 2.209 op 7 oktober 2023, 1.556 op 5 oktober 2025 en dus 1.514 op 4 oktober 2025 (www.trektellen.nl).

6 Aalscholver (11) 2.674

Trek

Deze soort figureert wel vaker in de Top Tien (alleen vorig jaar toevallig dus net niet). En meestal gaat het merendeels om trekkende Aalscholvers, al kunnen de aantallen enorm variëren van jaar tot jaar. En ook de verspreiding over het land – de verdeling binnenland/kustzone – wisselt vaak tussen jaargangen van de Euro Birdwatch. Het is klaarblijkelijk maar net hoe de wind waait.

In 2025 was het weer eens de beurt aan de kusttelposten om (naar verhouding) ‘grote’ aantallen Aalscholvers te noteren. En dan specifiek de volgende: Bloemendaal aan Zee (782 in 7:00 uur tijd), Camperduin (498 in 4:00 uur), en Huisduinen met 243 vogels in 9:00 uur.

T.p.
Naast de trekvogels werden dan nog 449 Aalscholvers als pleisteraars gemeld. Zo’n 350 daarvan waren aanwezig in de omgeving van telpost Maasmond.

7 Zwarte Zee-eend (21) 2.447

Trek en t.p.
Nog zo’n ‘stormvluchteling’, met maar één eerdere Top Tien-plaatsering. In 2013 kwam de Zwarte Zee-eend tot de 9e positie (toen met 5.990 getelde vogels). Met dit verschil dat de soort zijn status in 2025 te danken heeft aan zo’n 2.000 exemplaren die voor telpost De Marlijn (Schiermonnikoog) op de Noordzee dobberden. Want tijdens de Birdwatch van 5 oktober 2013 ging het daadwerkelijk om doortrekkers, getuige bijvoorbeeld de telling van telpost Paal 18 (Terschelling). Daar vlogen toen maar liefst 4.183 Zwarte Zee-eenden langs.

Toptelposten op 4 oktober 2025 – wat langsvliegende vogels betreft – waren Paal 19, Texel (175 in 3:00 uur), Camperduin (60 in 4:00 uur) en eerdergenoemde Paal 18 (Terschelling) met 47 exemplaren in 0:30 uur.

8 Stormmeeuw (18) 2.303

Trek
Deze soort deed zijn naam dit keer eer aan, zou je denken. Maar daar heeft storm Amy echter weinig mee te maken. Voor wat aantallen doortrekkende Stormmeeuwen aangaat waren Egmond aan Zee (133 tijdens 5:00 uur tellen), Noordwijk (107 vogels in 7:48 uur) en Bloemendaal aan Zee (75 in 7:00 uur) de betere telposten.

T.p.
Er werden dus vooral pleisteraars doorgegeven, 1.688 om precies te zien, en dit kwam geheel en al op het conto van Eurobirdwatch-telpost Vogelwacht Trynwâlden.

9 Kolgans (15) 1.761

Trek
Nog zo’n soort die het vooral van rondhangende vogels moet hebben deze editie. Want van het totaal ging het bij 640 exemplaren om Kolganzen die daadwerkelijk werden genoteerd als zijn trekkers. Dus de term toptelpost dekt de lading in dit geval niet echt, waar het gaat om de drie lokaties met de meest getelde exemplaren. Maar toch mogen deze niet onvermeld blijven. Het gaat om telpost Uitkijkheuvel Bargerveen, met 309 vogels (in 3:41 uur), telpost Zwolle (100 in 3:57 uur) en telpost Canisvliet Binnenpolder (Sas van Gent; 24 in 2:30 uur).

T.p.
De resterende 1.121 Kolganzen werden derhalve als t.p. gemeld, waarvan de meeste (900) bij telpost Dwingelderveld en 200 bij telpost Oelemars (Losser).

10 Jan van Gent (97) 1.640

Trek en t.p.
Op één na werden alle Jan van Genten afgelopen keer als doortrekkers gemeld. En al is het de eerste keer dat deze soort in de Top Tien opduikt, in eerdere jaren ging

het soms om nog (flink) grotere aantallen. Zo staat het record bijvoorbeeld op de jaargang van 2023 met 4.002 exemplaren, gevolgd door die van 2012 met 2.947 ‘Jannen’. Dit keer heeft dat natuurlijk alles met Amy te maken. In het najaar ligt de piek van de trek bij deze soort doorgaans wel in de eerste week van oktober. Voor sommige zeetrektellers was het dus letterlijk een *perfect storm.* De drie telposten die daar het meest van profiteerden zijn Castricum aan Zee, waar er 285 langs vlogen in 4:30 uur tijd, Egmond aan Zee (met 227 in 5:00 uur) en Camperduin (212 in 4:00 uur). De Jan van Gent die als pleisterend werd ingevoerd bevond zich voor telpost Savoy (Katwijk aan Zee).

6.5 Opvallende waarnemingen

Storm Amy zorgde niet alleen voor harde wind en regen. Want juist die aanlandige wind maakte het voor zeetrektellers dus interessant om de elementen te trotseren. Wat bijvoorbeeld te denken van 168 Roodkeelduikers, 209 Middelste Zaagbekken (3e beste telling ooit), een Grote Zee-eend, 248 Grauwe Pijlstormvogels (een absoluut record, beste telling was 65 in 2006), zes Noordse Pijlstormvogels (gedeeld 2e beste telling), zes Vale Stormvogeltjes, drie Noordse Stormvogels, 3.402 Kleine Mantelmeeuwen, 197 Kleine Jagers (record), zes Middelste Jagers, een Kleinste Jager, negen Grote Jagers, vijf Noordse Sterns, 2.794 Grote Sterns (record), 1.640 Jan-van-Genten en een Kuifaalscholver!

Bijzonderheden in Nederland

Met zoveel vogelaars die continue ‘aan staan’ lukt het bijna geen enkele vogel ongezien langs te vliegen. Iedere editie van de Birdwatch worden dus wel bijzondere soorten waargenomen. Naast eerdergenoemde bijzondere zeevogels, ging het o.a. om drie Krooneenden, een Roodhalsfuut, 32 Koereigers, 12 Kraanvogels, vier Visarenden, 13 Rode Wouwen, 16 Zeearenden, 46 Pontische Meeuwen, één Baltische Mantelmeeuw, drie Zwartkopmeeuwen, twee Reuzensterns, drie Klapeksters, één Bladkoning en één Grote Pieper.

Koereigers worden steeds vaker waargenomen tijdens de Euro Birdwatch, geheel in lijn met de veranderende status in Nederland en omringende landen. Maar liefst 32 werden geteld op 4-10-2025.

Ook **exoten** tellen mee. De Grote Canadese Gans was de meest waargenomen uitheemse soort met 193 exemplaren, gevolgd door de Nijlgans met 111. En verder werden nog zes Fazanten, 14 Halsbandparkieten en 17 Grote Alexanderparkieten aan trektellen.nl toevertrouwd. Zie Bijlage 1 voor een overzicht van de totale aantallen getelde vogels per soort.

6.6 Europese resultaten

Dit jaar namen 34 BirdLife-partnerorganisaties deel aan de Euro Birdwatch. Dat zijn er meer dan gebruikelijk. Uit 29 landen weten we de totale aantallen getelde vogels etc. Het gaat om: Belarus, België, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Denemarken, Estland, Finland, Frankrijk, Gibraltar, Georgië, Griekenland, Hongarije, Italië, Kazachstan, Kroatië, Letland, Litouwen, Luxemburg, Malta, Nederland, Oezbekistan, Oostenrijk, Roemenië, Servië, Slowakije, Tsjechië, Turkije, Zweden en Zwitserland.

Samen organiseerden we in het weekend van de Birdwatch 835 tellingen/activiteiten, en waren iets meer dan 27.559 mensen op pad (!). Met z'n allen telden we om precies te zijn 2.824.755 vogels. Finland telde er de meeste, met bijna 1.235.000 vogels, gevolgd door Slowakije (422.408) en Zweden (277.641).

Hongarije mocht met 10.981 (!) de meeste deelnemers op haar naam schrijven, gevolgd door Griekenland (5.700) en Zwitserland (2.181). Hongarije kon ook de meeste tellingen/evenementen noteren (183), maar ook in Nederland (85) en Griekenland (67) werden die dag relatief veel tellingen gehouden. Mooie aantallen!

Bijzonderheden in overig Europa

In grote delen van Europa vlogen vooral Brandganzen, Spreeuwen en Vinken erg goed. En we kunnen zeggen dat ook elders langs de (Atlantische) kusten veel en bijzondere zeevogels zijn gezien. Zoals een Bruine Gent in Bretagne, waar onder meer ook tien Kuhls Pijlstormvogels en acht Grote Pijlstormvogels werden geteld. Soorten die in Nederland maar zeer zelden worden waargenomen.

Het 'eeuwige' totaal van 33 jaren Euro Birdwatch komt daarmee op in ieder geval 116.041.084 getelde vogels (gemiddeld 3.516.396 per jaar).

7. Persaandacht

De birdwatch doet het eigenlijk altijd wel goed bij de pers. Deze editie was daarop geen uitzondering. Onze persvoorlichters werden dus regelmatig gebeld door regionale kranten en radio- en televisieomroepen die vroegen om lokale contactpersonen. Zoals altijd hebben de deelnemende vogelwerkgroepen een conceptpersbericht gekregen dat ze naar eigen bevinden konden aanpassen en rondsturen.

Het evenement is dan ook een uitstekende manier om aandacht te vragen voor vogelbescherming (met een kleine 'v') in het algemeen en vogeltrek in het bijzonder. Ook blijkt het steeds weer een goede gelegenheid te zijn voor de deelnemende vogelwerkgroepen om zich (weer) eens op de kaart te zetten en publiciteit te genereren voor de eigen activiteiten.

Zoals wel vaker waren het vooral de regionale en lokale kranten, radio en TV die aandacht hadden voor het evenement. Zo kopte RTV Drenthe met "Verrekijkers in de aanslag: Vogelwacht Uffelte telt trekvogels op weg naar het warme zuiden". Ook de deelnemende Vogelwerkgroepen zelf besteedden er aandacht aan op hun eigen websites of lokale (en sociale) media. Op deze manier worden namelijk vooral mensen bereikt die geïnteresseerd zijn (of worden) in de vogels en natuur van hun eigen omgeving. En dat is nog steeds meer dan nodig.

8. Bronnen

Bijlsma R.G., Hustings F. & Camphuysen C.J. 2001. Algemene en schaarse vogels van Nederland. Avifauna van Nederland, 2. Utrecht/Haarlem.

Buurma, L. S. & Kluiters, J. 1991. 183 x 12 uur Vogeltrek in Nederland: een verslag en een poging tot evaluatie van de Nationale Vogeltrekdag op zondag 8 oktober 1989. Rapport, Vogelbescherming Nederland, Zeist.

Huigen, P. & Lensink, R. 2000. Vogeltrek in weer en wind: World Birdwatch 1999. Vogelbescherming Nederland, Zeist.

LWVT & SOVON. 2002. Vogeltrek over Nederland. Haarlem.

Ottens, G. 2004. Tellen van Schier tot Cadzand. Verslag van de World Birdwatch in Nederland op 2 oktober 2004.

Ottens, G. 2006. Alle vogels verzamelen! Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 1 oktober 2005. Zeist.

Ottens, G. 2007. Vogelaars kijken met de wereld mee. Verslag van de World Birdwatch in Nederland op 7 oktober 2006. Zeist.

Ottens, G. 2008. Mistige morgen, schone dag. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 6 oktober 2007. Zeist.

Ottens, G. 2009. Vinken door het dak! Verslag van de World Birdwatch in Nederland op 4 oktober 2008. Zeist.

Ottens, G. 2010a. Trekvogels door het lint. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 3 oktober 2009. Zeist.

Ottens, G. 2010b. Na regen komt zonneschijn. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 2 oktober 2010. Zeist.

Ottens, G. 2018. ‘Het vliegt als een malle!’ Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 5 oktober 2018. Zeist.

Ottens, G. 2019. Van alles wat. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 5 oktober 2019. Zeist.

Ottens, G. 2021. 25 jaar Euro Birdwatch. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 3 oktober 2020. Zeist.

Ottens, G. 2021. Graspieper morele winnaar. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 2 oktober 2021. Zeist.

Ottens, G. 2023.Tussen de buien door… Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 1 oktober 2022. Zeist.

Ottens, G. 2024. Sijzenfestijn. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 30 september 2023. Zeist.

Ottens, G. 2025. Blauwe soep. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 5 oktober 2024. Zeist.

Ottens, G. & Troost, G. 2012. Zomer in oktober? Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 2 oktober 2011. Zeist/Nijmegen.

Ottens, G. & Troost, G. 2013. Een typische herfstdag… Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 6 oktober 2012. Zeist/Nijmegen.

Ottens, G. & Troost, G. 2014a. Ganzenspektakel. Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 5 oktober 2013. Zeist/Nijmegen.

Ottens, G. & Troost, G. 2014b. Het dak gaat eraf! Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 5 oktober 2014. Zeist/Nijmegen.

Ottens, G. & Troost, G. 2015. The year after… Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 3 oktober 2015. Zeist/Nijmegen.

Ottens, G. & Troost, G. 2016. Overal Graspiepers! Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 1 oktober 2016. Zeist/Nijmegen.

Ottens, G. & Troost, G. 2017. Verregende teldag? Verslag van de Euro Birdwatch in Nederland op 30 september 2017. Zeist/Nijmegen.

Dankwoord

Allereerst willen we hierbij natuurlijk de vele honderden enthousiaste tellers (verenigd in onderstaande 85 **telposten**) die op zaterdag 4 oktober 2025 hun best hebben gedaan om van deze uitdagende Euro Birdwatch toch een succes te maken, allerhartelijkst bedanken!

Aadal (Erp), Aamsveen, Aetsveldsche polder (Nigtevecht), Banisveld – Kampina. Beemsterweg Eldrik (bij Doesburg), Bloemendaal aan Zee, Boetelerveld (Raalte), Breskens, Brobbelbies-Noord (tussen Uden en Oss), Camperduin, Canisvliet Binnenpolder (Sas van Gent), Castricum aan Zee (zeetrek), De Bloedberg (zeetrek), Monster, De Bruuk (Groesbeek), De Drieberg (Ede), De Gorzen (Ridderkerk), De Griene Dyk (Sneek), De Groote Peel, De Hoekse Sluis (Bergambacht), De Horde (Lopik), De Oijense Wachter, De Uitkijk, De Vulkaan (Den Haag), De Wilck (Hazerswoude-Dorp), Diemerpark, Dwingelderveld, Eemshaven – najaar, Eemshaven - radarpost west, Egmond aan Zee, Egmond-binnen (zeetrek), Engbertsdijksvenen, Eurobirdwatch - Banisveld, Brinksdijk, Eurobirdwatch - De Langakkers, Eurobirdwatch - De Putberg, Eurobirdwatch - Delta Schuitenbeek, Eurobirdwatch - Vogelwacht Trynwâlden, Eurobirdwatch – Zonzeel, Flevocentrale Zuid, Havelandweg (Eibergen), Hazewater (Amersfoort), Heesselt Steenfabriek, Heidestein (bij Zeist), Hooijdonk (Breda), Houten-Zuid, Huisduinen (zeetrek), IJmeerdijk (Almere), Jac. P. Thijsse Toren (Hilvarenbeek), Jacobssteeg (De Bilt), Katwijk - Savoy (zeetrek), Ketelhaven, Kristalbad (Hengelo), Kwintelooijen (bij Veenendaal), Landje van Geijsel, Lauwersmeer Kustweg, 1e dijkopgang (zeetrek), Lauwersoog, haven (zeetrek), Leersumse Veld, Lettele, Maasmond (Maasvlakte), Margarethapolder (Terneuzen), Noordwijk, Oelemars (Losser), Onderlaatsche Laak, Paal 19 Texel, Palamedesstraat (Delft), Redichemse waard (Culemborg), Regulieren – Tricht, Scheveningen, Schiermonnikoog - de Marlijn, 't Hellegat, Terschelling Paal 18, Treekerpunt (Utrecht), Uitkijkheuvel Bargerveen, Veluwemeerkust, Vlagheide (Schijndel), Vreeswijk (Nieuwegein), Vuurtoren de Ven – Enkhuizen, Vuurtoren Ouddorp, Waverhoek, Westkapelle, Wierdense Veld, Zomerdijk Drontermeer, Zuidpunt Hoekse Waard, Zuidveld (Sellingen), Zwarte Meer Ramspol en Zwolle (roofvogels).

Daarnaast was de bereidwilligheid van verschillende fotografen onmisbaar bij het opleuken van dit verslag. Dankjulliewel!

Bij Vogelbescherming Nederland waren Pien Eekhout, Evelien Verkerk en Saskia Hausel uiterst behulpzaam om de organisatie vlekkeloos te laten verlopen. En zonder de hulp van Gerard Troost van trektellen.nl gaat de Euro Birdwatch niet eens door. Dus dank weer!

Bijlage 1:
Totalen per soort van de Euro Birdwatch in Nederland, 4 oktober 2025:

Aalscholver	2.674
Alk	5
Alk/Zeekoet	106
Appelvink	229
Baardman	3
Baltische Mantelmeeuw	1
Barmsijs	2
Bergeend	143
Bladkoning	1
Blauwe Kiekendief	2
Blauwe Reiger	106
Boerenzwaluw	233
Bontbekplevier	7
Bonte Strandloper	127
Boomklever	1
Boomkruiper	2
Boomleeuwerik	18
Boompieper	6
Boomvalk	5
Brandgans	347
Brilduiker	9
Bruine Kiekendief	16
Buizerd	117
Canadese x Grauwe Gans	6
Cetti's Zanger	17
Dodaars	9
Drieteenmeeuw	28
Drieteenstrandloper	4
duiker spec.	32
Dwergmeeuw	52
eend spec.	2
Eider	104
Ekster	34
Fazant	6
Fuut	62
Gaai	24
gans spec.	954
Geelgors	11
Geelpootmeeuw	2
Gele Kwikstaart	3
Goudhaan	13
Goudplevier	526
Goudvink	1
Graspieper	870
Grauwe Gans	4.972
Grauwe Pijlstormvogel	248
Groene Specht	9
Groenling	47
Groenpootruiter	72
Grote Alexanderparkiet	14
Grote Barmsijs	1
Grote Bonte Specht	21
Grote Canadese Gans	193
Grote Gele Kwikstaart	9
Grote Jager	11
Grote Lijster	6
Grote Mantelmeeuw	561
grote meeuw spec.	18
Grote Pieper	1
Grote Stern	2.794
Grote Zaagbek	21
Grote Zee-eend	1
Grote Zilverreiger	94
Grutto	2
Halsbandparkiet	26
Havik	13
Heggenmus	8
Holenduif	551
Houtduif	803
Huismus	6
Huiszwaluw	6
IJsvogel	17
jager spec.	14
Jan-van-gent	1.640
Kanoet	2
Kauw	536
Keep	5
Kemphaan	3
Kievit	3.055
Klapekster	3
Kleine Bonte Specht	1
Kleine Jager	265
Kleine Mantelmeeuw	3.401
Kleine Rietgans	1
Kleine Strandloper	1
Kleine Zilverreiger	25

Kleinste Jager	1
Kneu	128
Knobbelzwaan	157
Koereiger	32
Koereiger/Kleine Zilverreiger	1
Kokmeeuw	1.068
Kolgans	1.761
Koolmees	69
Koperwiek	36
Kraanvogel	12
Krakeend	336
Krooneend	3
Kruisbek	14
Kuifaalscholver	1
Kuifeend	624
kwikstaart spec.	1
Lepelaar	85
Meerkoet	200
meeuw spec.	1
Merel	52
Middelste Bonte Specht	1
Middelste Jager	7
Middelste Zaagbek	209
Nijlgans	111
Noordse Pijlstormvogel	6
Noordse Stern	5
Noordse Stern/Visdief	212
Noordse Stormvogel	3
Oeverloper	4
Oeverpieper	4
Ooievaar	16
Paarse Strandloper	1
Pijlstaart	146
Pimpelmees	74
Pontische Meeuw	46
Putter 128	
Raaf	18
Regenwulp	1
Reuzenstern	2
Rietgors	80
Rode Wouw	13
Roek	285
Roodborst	22
Roodborsttapuit	21
Roodhalsfuut	1
Roodkeelduiker	168
Rosse Grutto	4
Rotgans	34
Rouwkwikstaart	6
Scholekster	426
Sijs	299
Slechtvalk	17
Slobeend	73
Smelleken	9
Smient	840
Soepeend	7
Soepgans	36
Sperwer	53
Spreeuw	6.993
Staartmees	44
Stadsduif	3
Steenloper	44
steltloper spec.	4
Stormmeeuw	2.303
Tafeleend	113
Tapuit	3
Tjiftjaf	18
Tjiftjaf/Fitis	1
Toendrarietgans	641
Topper	21
Torenvalk	39
Tureluur	67
Turkse Tortel	2
Vaal Stormvogeltje	7
valk spec.	1
Veldleeuwerik	99
Vink	1.581
Visarend	4
Visdief	150
Vuurgoudhaan	1
Waterhoen	16
Waterpieper	3
Waterral	4
Watersnip	133
Wilde Eend	1.048
Winterkoning	6
Wintertaling	245
Witgat	7
Witte Kwikstaart	209
witte kwikstaart spec.	29
Wulp	171

Zanglijster	310
zangvogel spec.	150
Zeearend	16
Zeekoet	20
Zilvermeeuw	839
Zilverplevier	51
Zwarte Kraai	370
Zwarte Mees	1
Zwarte Roodstaart	4
Zwarte Ruiter	23
Zwarte Stern	4
Zwarte Zee-eend	2.447
Zwartkop	2
Zwartkopmeeuw	3